

3. Методичні вказівки для лабораторних робіт і практикумів, практичних занять, написання курсових і кваліфікаційних робіт та ін.

4. Програмно-педагогічні засоби навчального й контролюючого характеру.

У курсі «Теорія і методика викладання самооборони» передбачено вивчення таких тем: «Методи вивчення боротьби. Способи розучування прийомів і вправ», «Методика навчання страховки та самостраховки», «Класифікація техніки навчання ударами ногами та руками в самообороні», «Аналіз больових прийомів у самообороні», «Методика навчання техніки стійок і переміщення», «Засоби, методи та послідовність навчання тактичним, технічним діям в самообороні», «Методика вивчення прийомів захисту від ударів руками та ногами», «Біомеханічні аспекти стійкості в єдиноборствах».

Висновки. Отже, нами проаналізовано провідні методичні аспекти викладання курсу «Теорія і методика викладання самооборони» в системі підготовки сучасного вчителя фізичної культури у педагогічному ЗВО. Встановлено, що система підготовки людини до екстремальних ситуацій є сукупністю конструктів: комплексна підготовка; інформування про суть та характеристики екстремальних ситуацій; вивчення правових норм.

Список використаних джерел:

1. Ганс фон Дах. Техніка бою: навч. посіб. / Ганс фон Дах. – Львів: Астролябія, 2016. – 220 с.
2. Герасимів І. М. Захист Вітчизни: підруч. / І. М. Герасимів? К. О. Пашко. – Тернопіль: Астон, 2010. – 352 с.
3. Мелецький В. М. Захист Вітчизни: навч. посіб. / В. М. Мелецький. – Харків: Основа, 2012. – 320 с.
4. Пашко К. О. Захист Вітчизни: навч. посіб. / К. О. Пашко, І. М. Герасимів. – Харків: Сиція, 2012. – 280 с.
5. Шаповалов Б. Б. Сучасні системи самозахисту / Б. Б. Шаповалов // Бизнес и безопасность. – 2010. – № 3. – С. 38–39.

ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЦЬОЇ ГАЛУЗІ

Самодай В. П.

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Постановка проблеми. Фізична культура і спорт в сучасному суспільстві є найважливішими чинниками підтримки і зміцнення здоров'я людей, підвищення культурного рівня, активізації спілкування, та активного проведення дозвілля. У міру розвитку суспільства рухова активність усе більше проникає в усі сфери життя,

стаючи більш вагомою і невід'ємною частиною життєдіяльності світової цивілізації. Останнім часом спорт також став важливою галуззю економіки у багатьох країнах, в тому числі в Україні. Довгий час спорт і економіка розглядалися як дві окремі галузі. Вважалося, що фізична культура і спорт – це хобі і не мають нічого спільного з економікою. Однак сьогодні все сильно змінилося, спорт і економіка в сучасному суспільстві стали тісно пов'язаними зі створенням сучасних спортивних проектів, будівництва спортивних споруд та проведенням змагань. Тому головним постає підготовка сучасних фахівців у сфері спортивного менеджменту, які володіють навичками використання методів пошуку та обробки економічної інформації, готових до застосування новітніх інформаційних технологій і технічних засобів для вирішення практичних завдань, що є актуальним пошуком в даному напрямі.

Тема дослідження є складовою частиною тематичного плану та загальної проблеми наукових досліджень Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, зокрема кафедри бізнес-економіки та управління «Стратегічне управління соціально-економічними системами в умовах глобальних викликів».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З огляду на те, яку роль у зміцненні здоров'я населення, перш за все підростаючого покоління, мають регулярні заняття фізичною культурою і спортом, набувають особливого значення необхідні умови для широкого розвитку й оснащення спортивних споруд сучасним інвентарем. Попит на товари спортивного призначення і послуги сприяє виникненню відповідної реакції з боку виробників, які розробляють, удосконалюють і поставляють на ринок більш якісні спортивні товари, намагаються повністю задовольнити потреби покупців [3; 6].

В основі економічного зростання велику роль відіграють ресурси праці, систематичні заняття фізичною культурою і спортом позитивно позначаються на здоров'ї та розумовій активності населення, що вкрай важливо для збереження і збільшення темпів економічного зростання [2]. У сучасних умовах вища фізкультурно-спортивна освіта досліджувалася фрагментарно, зокрема професійна підготовка фахівців фізичної культури і спорту, особливо їх економічна складова [1; 4; 5]. Відсутність ґрунтовних досліджень за обраною проблематикою обумовило вибір теми.

Мета дослідження – охарактеризувати економічні аспекти фізичної культури і спорту, які необхідно враховувати у процесі підготовки фахівців фізичної культури і спорту.

Виклад основного матеріалу. Останнім часом бурхливий розвиток отримала промисловість фізичної культури і спорту як великих галузей підприємницької діяльності. В Україні і за кордоном створюється значна кількість спортивних і фізкультурних організацій різних форм власності, що здійснюють свою діяльність на комерційній

основі. Економічна роль фізичної культури найбільш яскраво проявляється у руховій активності та рекреаційно-масових видах спорту, що сприяють мінімізації економічних витрат. Практично у всіх сферах життя суспільства, фізична культура служить альтернативою шкідливим звичкам, є визначальним чинником збільшення тривалості життя, також вона позитивно впливає на збільшення працездатного віку населення. Рухова активність є найважливішою сферою, яка, з одного боку, забезпечує зайнятість для багатьох осіб у галузях спортивної індустрії та спортивного комплексу, з іншого боку, ці сектори підприємництва також поповнюють місцеві бюджети через надходження податків, що дозволяє державі швидко вирішувати соціальні проблеми населення. Підприємництво в сфері фізичної активності розвивається в сучасному світі досить динамічно, а істотні зміни в способі життя людей, в їх соціальній і культурній сфері, що додає новий імпульс в економічному розвитку більшості країн світу. Сьогодні відбуваються процеси, що зробили рухову активність однією з головних життєвих потреб населення різного віку, стимулювали інтерес до всіх сфер фізичної культури і фізичного виховання.

Масовий попит на спорт, спортивні товари і послуги спонукало до створення індустрії спорту і комплексної системи спортивного бізнесу, до яких залучені значні фінансові кошти і велика кількість працівників. Постійно вдосконалюються і розробляються нові моделі управління спортом і його фінансування. У спорті можна отримати значні прибутки, незважаючи на умови жорсткої конкуренції та обмеження традиційних ресурсів спорту. Внаслідок таких процесів стає зрозумілим, що спорт потребує не тільки професійних спортсменів і тренерів, але і висококваліфікованих професійних економістів, управлінців, юристів, соціологів.

Контрактна система в спорті дозволяє спортсменам окрім заробітку отримувати рейтингову складову, що не менш важливо для поліпшення свого становища або престижу. Це ефективна професійна реклама спортивного продукту, попит на який невідмінно зростає, завдяки професіоналізму менеджера спортивного клубу. Завдяки прибуткам від спортивного бізнесу клуб може працювати у реальному режимі, поповнюючи свої команди перспективними спортивними кадрами, розробляючи і пропонуючи найкращі умови для тренувального процесу. У нашій країні клуби, які працюють на контрактній основі вже мають свої певні тенденції і традиції.

Проведення сучасного спортивного заходу з метою отримання комерційної вигоди – технологія надто складна, потребує певних знань і кваліфікації. Організаторам спортивної події доводиться діяти в умовах ринкової невизначеності і ризику, враховувати масу чинників культурного, економічного, правового і психологічного характеру. Їх праця пов'язана з веденням численних переговорів з представниками

бізнесу, державних структур, національними та міжнародними спортивними федераціями, страховими компаніями і кредитними організаціями. Система торгівлі продуктами харчування та виїзне ресторанне обслуговування «кейтеринг» на стадіонах та в спортивних спорудах набувають все більшої актуалізації поширення, а доходи від цього виду діяльності мають тенденцію до зростання. На сьогодні переважна більшість палаців спорту, кінотеатрів, торгово-розважальних і культурних центрів використовують кейтеринг із метою більш повного задоволення потреб глядачів, і як інструмент отримання додаткових доходів.

Розглядаючи докладніше вплив фізичної культури і спорту на економіку, то він перш за все проявляється у наступних основних напрямках: активні заняття фізичною культурою сприяють збільшенню тривалості життя населення, а також позитивно впливають на збільшення працездатного віку людей; фізична культура і спорт є одним з основних компонентів забезпечення економічного зростання, що проявляється у підготовці якісних ресурсів праці; рухова активність і масово-оздоровчий спорт допомагають знизити економічні витрати у всіх сферах суспільства, є альтернативою шкідливим звичкам, які мають негативний вплив на всю економіку в цілому. Спорт у даний час виступає найважливішою сферою бізнесу, по-перше, забезпечує зайнятість багатьох осіб у галузях спортивної індустрії, а по-друге, поповнює регіональний і місцевий бюджет за рахунок податків і допомагає державі активно вирішувати соціальні проблеми населення.

Без сумніву, покращити добробут населення окремої країни можна тільки в результаті встановлення стійкого економічного зростання, якого можна досягти двома способами: або задіяти все більшу кількість чинників виробництва (праця, земля, капітал), або використовувати сучасну техніку, технології та інновації, підвищувати якість продукції і збільшувати продуктивність праці. В свою чергу продуктивність праці безпосередньо пов'язана з якістю ресурсів ринку праці, на який активно впливають розумові та фізичні можливості працюючих осіб, їх творча ініціатива і життєва активність. За останній час спорт став важливою галуззю економіки багатьох країн і в тому числі в Україні.

Висновки. Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві є найважливішим чинником підтримки і зміцнення здоров'я населення, покращення його культурних цінностей, поліпшення якості активного відпочинку, альтернативи шкідливим звичкам і смакам. Поряд із цим, підготовка сучасних фахівців фізичної культури і спорту, безперечно, впливатиме на економічну сферу держави на якість ринку праці, на зовнішню економіку й інші показники економічної системи.

Перспективними напрямками імплементації професійної підготовки фахівців фізкультурно-спортивної галузі України вважаємо

запровадження інноваційних форми навчання, що дадуть професійно вирішувати питання забезпечення фінансової стійкості, стратегічного планування та прогнозування фізкультурно-спортивної сфери регіону в цілому, так і окремих її компонентів (підприємств, організацій та установ різних форм власності), які здійснюватимуть фізкультурно-оздоровчу або професійну спортивну діяльність.

Список використаних джерел:

1. Абдуллаєв А. К. огли, Ребар І. В. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в сучасних умовах. Інноваційна педагогіка. 2019. Т 1. Вип. 10. С. 67–70.
2. Лойко Д. М. Динаміка структурних зрушень кількості працівників у споживчому секторі економіки України. Вчені записки Університету «КРОК» 2019. №2 (54). С. 57–64.
3. Криштанович С. В. Інноваційні підходи до організації навчання майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту. Науковий вісник Льотної академії. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 5. С. 368–371.
4. Мединський С. В., Слобожанінов П. А. Перспективи розвитку професійної підготовки фахівців сфери фізичної культури і спорту України (з урахуванням закордонного досвіду). Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2019. Вип. 3 К (110). С. 361–365.
5. Панчук А., Панчук І., Дутчак В. Актуальні проблеми підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2019. Вип. 5 К (113). С. 268–272.
6. Поспелова Е. А., Казакова М. В. Последствия реализации международных спортивных событий для экономики: зарубежный опыт. Управленческое консультирование. 2019. № 9. С. 43–54.

НАВЧАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЧИННИК УДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Семеновська Л. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Засадничим чинником у реалізації інноваційних підходів до організації педагогічної взаємодії виступає забезпечення навчального діалогу між учнем/студентом і вчителем/викладачем. Вітчизняною і зарубіжною науковою думкою накопичено значний обсяг теоретичних здобутків щодо розв'язання означеної проблеми. Приміром, філософські основи міжособистісної взаємодії студіювали В. Андрущенко, С. Артур, М. Бахтін, В. Біблер, О. Бодальов, І. Жбанова, В. Кемеров, В. Кремень та ін., евристичну сутність навчальної взаємодії розглядали І. Бех, А. Бойко, С. Гончаренко, В. Кан-Калик, В. Сухомлинський та ін., поняття і структуру педагогічної комунікації вивчали Н. Бутенко, О. Жирун, М. Заброцький, С. Левченко та ін.,